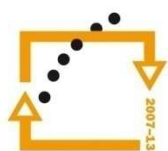

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název: Elektrický proud stejnosměrný

Téma: Měření na usměrňovačích

Autor: Ing. Radovan Hartmann

Číslo: VY_32_INOVACE_43-18

Anotace: Materiál je určen pro 2. ročníky SPŠ obor strojírenství. Jedná se o výkladovou prezentaci k problematice praktického měření na usměrňovačích.

Červen 2012

NÁZEV ÚLOHY:

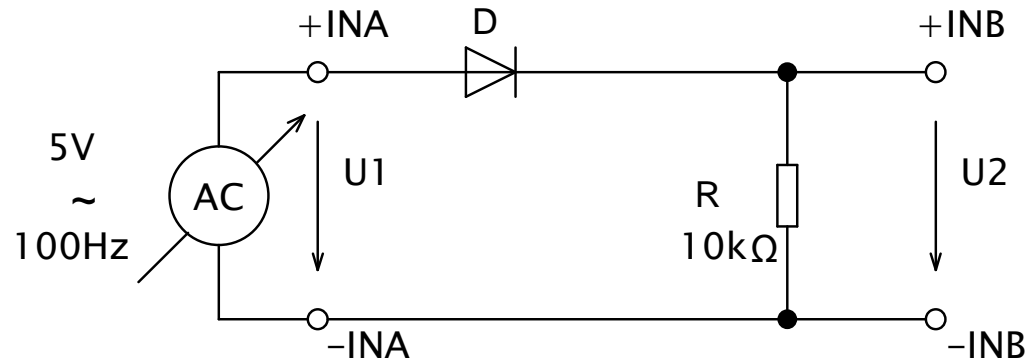
Jednocestný a dvojcestný diodový
usměrňovač

ZKOUŠENÝ PŘEDMĚT:

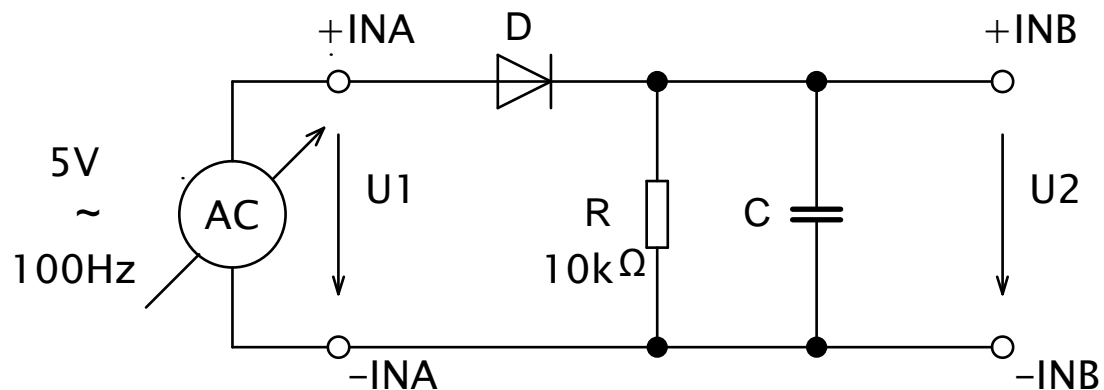
Obvody jednocestného a dvojcestného
usměrňovače (D1-D4)

SCHÉMA ZAPOJENÍ:

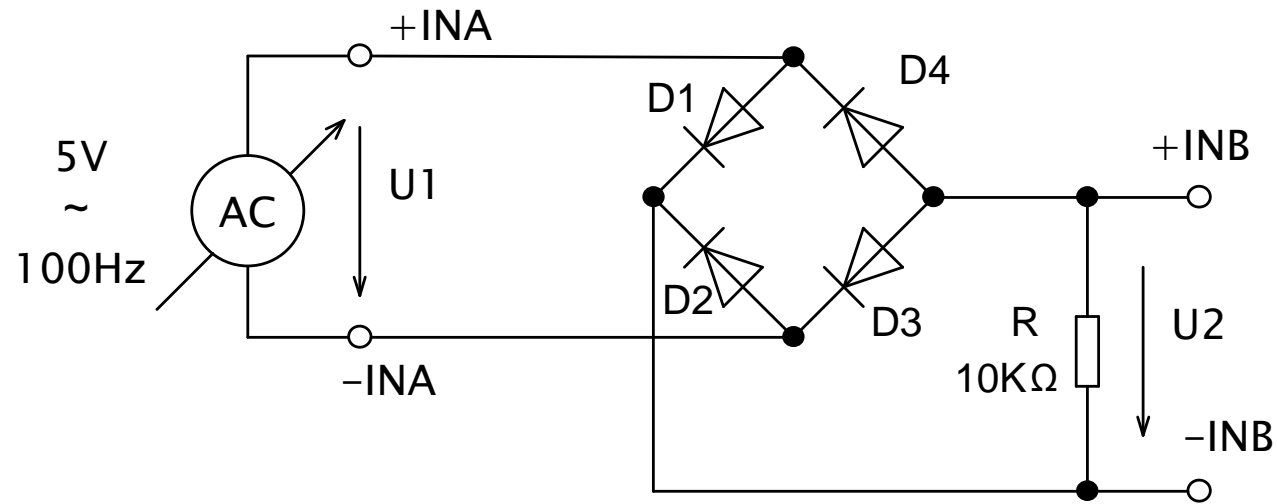
Jednocestný usměrňovač:

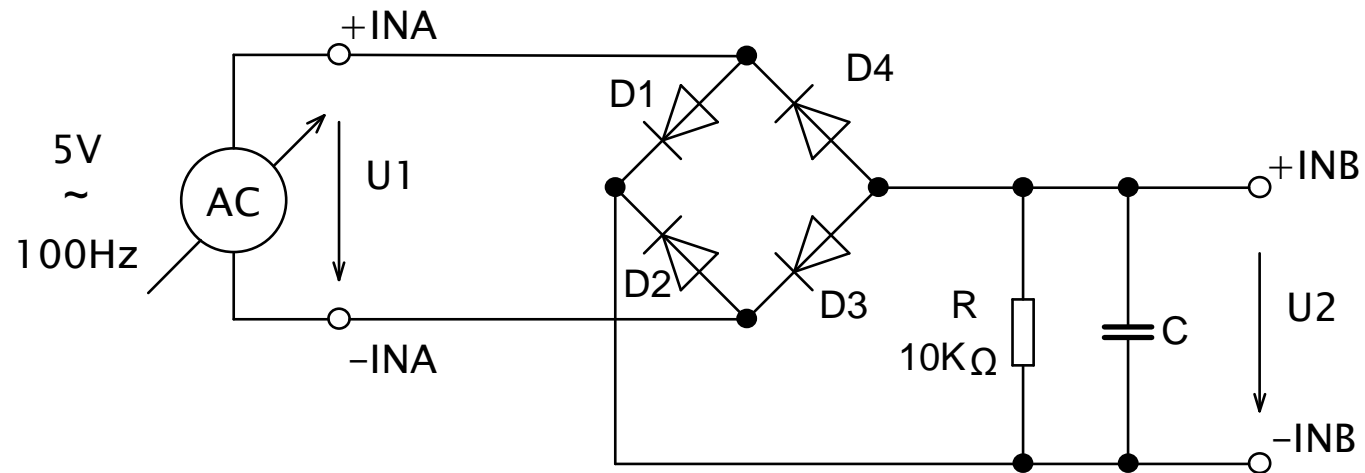
Jednocestný usměrňovač s C filtrem:

Dvoucestný usměrňovač:

Dvoucestný usměrňovač s C filtrem:

SEZNAM PŘÍSTROJŮ:

R - rezistor

C - kondenzátor

AC - zdroj napětí střídavého

měřící sestava DOMINOPUTER

adaptér

PC

ZADÁNÍ:

- Zapojte jednocestný a dvojcestný diodový usměrňovač a ověřte jeho funkci.
- Změřte převodní charakteristiku obou obvodů.
- Pozorujte vliv filtračního kondenzátoru na tvar výstupního napětí.

ROZBOR:

Při zapojení v propustném směru po překročení prahového napětí diodou začíná protékat el. proud.

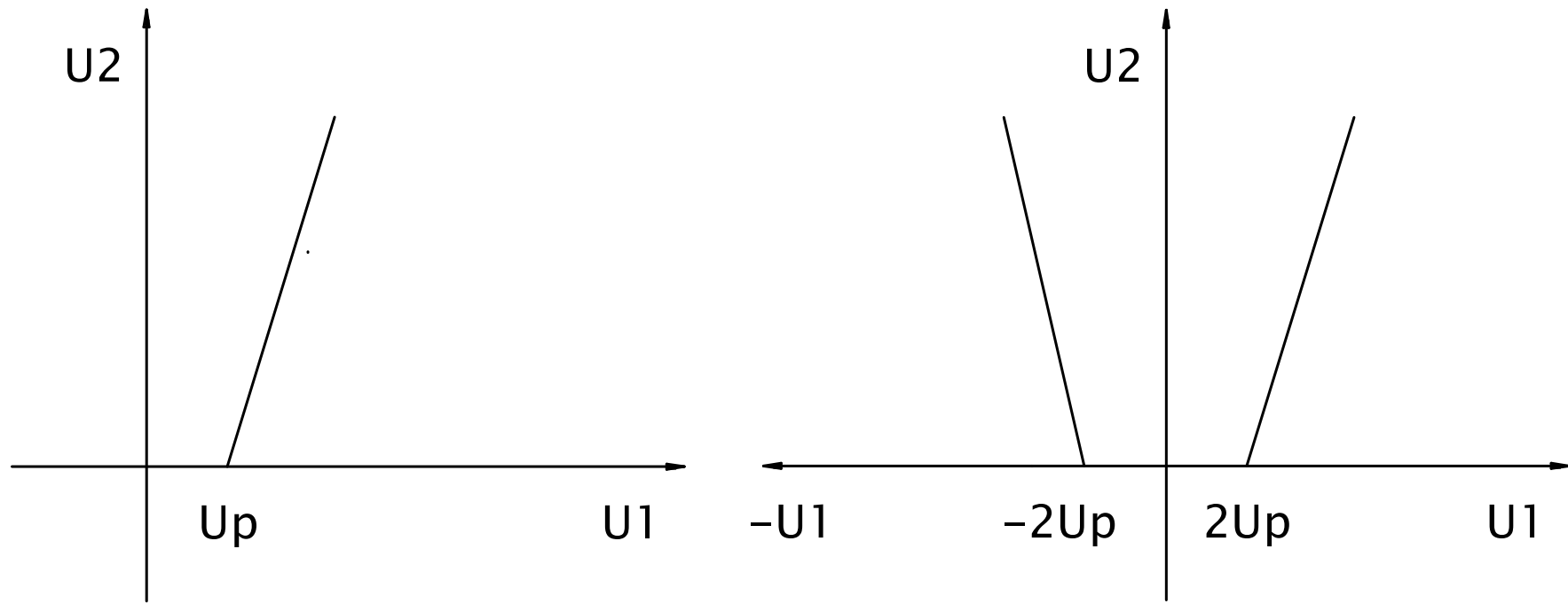
U_1 – vstupní napětí

U_2 – výstupní napětí

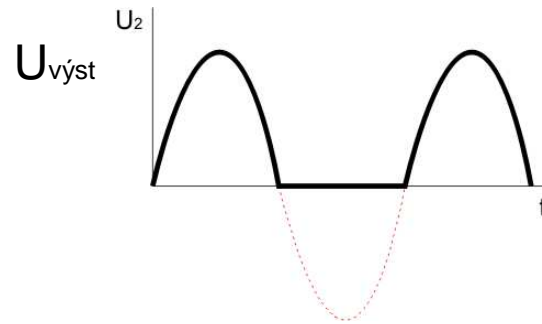
R – zatěžovací odpor

C – filtrační kondenzátor

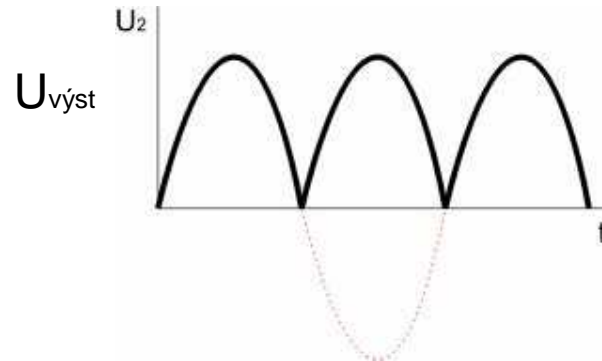
Převodní charakteristika snímače je závislost výstupního napětí na vstupním napětí usměrňovače.

Použitím jednocestného usměrňovače přenášíme pouze 50% vstupního napětí – pouze každou kladnou půlvlnu vstupního napětí.

Použitím dvojcestného - můstkového usměrňovače (Graetzovo zapojení) využíváme obě půlvlny vstupního napětí.

Pro vyhlazení filtraci výstupního napětí se používá např. filtrační kondenzátor. Bývá připojen paralelně k zatěžovacímu odporu.

POSTUP:

1. Zapojte jednocestný usměrňovač a podle návodu na obsluhu programu zobrazte jeho převodní charakteristiku- režim XY. Zobrazte průběhy vstupního a výstupního napětí. Popište.
2. Připojte filtrační kondenzátor C a v režimu YT - SEQUENCE zobrazte a popište průběhy vstupního napětí a výstupního napětí pro hodnoty filtračního kondenzátoru:

B1 ...1. měření... $C = 0$ (bez filtru)

B2 ...2. měření... $C = 1\mu\text{F}$

B3 ...3. měření... $C = 2\mu\text{F}$

B4 ...4. měření... $C = 5\mu\text{F}$

Při zapojování C může dojít ke krátkodobému překročení maximálního výstupního proudu modulu FUNC GEN a k odpojení výstupu.

Odblokování generátoru se provede tlačítkem FUSE.

3. Body 1. a 2. opakujte pro zapojení dvojcestného usměrňovače.
4. Všechny charakteristiky a průběhy vyhodnoťte.
(Upozornění pro tisk - bez pozadí grafu)

ZÁVĚR:

V této úloze pozorujte činnost jednocestného a dvojcestného diodového usměrňovače.

ZDROJE:

- RC DIDACTIC SYSTEMS. *Výukový systém rc2000: Seminář - Elektrotechnika.* Cholupická 38, Praha 4, 2002.
- Vlastní zdroje